

moramo omeniti, da je mnenje, ki je po nekod razširjeno, — da bodo revidirali zadruge državni revizorji, — popolnoma krivo; država sama pričakuje, da bodo povsod izvrševale revizijo zveze, — zato ne nastavi nobenega državnega revizorja; le ta dostavek ima revizijski zakon, da bo pri tistih zadrukah, ki bi ne bile revidirane, določila sodnija revizijo in sicer po revizorju kake zveze ali deželne odbora itd., kar se pa najbrž ne bo pripetilo pri nobeni slovenski zadruzi.

Politični ogled.

Deželni zbori bodo začeli delovati ta mesec. Koroški je sklican za 14. t. m., štajerski za 21. t. m. in kranjski za 22. t. m. Na Štajertkem se je dogodilo letos Slovincem toliko krivic, da bodo imeli naši poslanci pač dovolj dela, če hočejo spraviti vse gradivo na dan. Vrhutega pa se bodo v deželnih zbora obravnavale stvari, ki zadevajo celo državo, kakor nagodba z Ogrsko in pridržanje vojaških tretjeletnikov v službi do novega leta. Tudi slovenski poslanci ne bodo smeli v tej zadevi molčati. Zanimivo je, da je sklican tudi deželni zbor kranjski, kjer je obstrukcija katoliško-narodnih poslancev onemogočila doslej delovanje napredno-slovensko-nemško zveze. Ali hoče vlada še enkrat poskusiti? Ali se je udala nemško-slovenska liberalna večina? Ali pa je pustila katoliško-narodna stranka obstrukcijo in kapitulirala pred protiljudsko večino? Bliznja bodočnost nas o tem pouči.

Ruski car, pride dne 30. septembra na Dunaj, da obišče našega cesarja. Ta obisk je velikega pomena, kajti brezdvomno se bosta vladarja pogovorila tudi o nadaljnjem postopanju v makedonskem vprašanju. Vsi avstrijski Slovani pa poziravljajo ta obisk tudi zaradi tega, ker pride njihovega cesarja obiskat vladar največje slovanske države, mogočne Rusije, kjer nam živi na milijone krvnih bratov. Že sedaj pozdravljamo ruskega carja na avstrijskih tleh, kjer Slovani bijejo tako vroč boj proti svojim nemskim tlačiteljem.

Nova zarota srbskih častnikov. Nad 1000 častnikov vseh srbskih garnizij se je zarotilo, da mašuje umor kralja Aleksandra. Zadnje dni so imeli pri umoru neudeleženi častniki večkratne pogovore, kako bi nastopili proti onim 70 častnikom, ki so bili pri umoru udeleženi. Sklenili so zahtevati od kralja Petra, ki je sedaj v Nišu, da kaznuje morilce. En del častnikov je zahteval umirovljenje

zarotnikov, drugi del pa je zahteval, naj se zarotnike kaznuje kot navadne zločince. Častniki so sklenili, ako kralj njihovi zahtevi ne ugodí, izstopiti iz armade, kar bi bilo za Srbijo v sedanjem trenutku jako pogubonosno. Vlada je izvedela za sestanke častnikov ter je v Nišu aretirala 38 častnikov. Kralj Peter išče potov, da bi nezadovoljnost med častniki na miren in dobrohoten način izravnal. V garnizijah je mnogo vrišča. Gotovo je sedaj, da je velika večina častnikov nastopila proti morilcem kralja Aleksandra. Aretacije častnikov se radi tega ne nadaljujejo. Z aretiranci v Nišu se popolnoma soglaša divizionar Janković, zato se z aretiranimi častniki jako obzerno postopa. Nekateri imajo samo hišni zapor.

Dopisi.

Maribor. (Otvoritev Žigertovega stolpa.) Bilo je prekrasno jutro v dan 6. septembra. Že za rana je hitelo ljudstvo po mestnih ulicah na kolodvor, da se popelje v Ruše, deloma se je odpravljalo na pot proti Sv. Bolfenku. Radost in veselje, ki je bilo brati raz obraze izletnikov, je pa tudi v resnici doseglo višek navdušenja, ko si videl zbirati se in prihajati ljudstvo vseh stanov, starosti in spola od več strani k cerkvi sv. Ariha. Opazil si vdeležnike te slavnosti iz Dunaja, Gradca, Celja, Ptujja, Maribora itd. Največ izletnikov je došlo po novi poti iz Ruš, večje število je došlo tudi iz Račjega, Hoč, deloma tudi čez Sv. Bolfenk. Istotako je došlo tudi mnogo radovednega kmetskega ljudstva in vsi ti so se shajali na trati pred gorsko cerkvijo sv. Ariha, koder se je okrepčevalo z gorkimi jedili in pristno pijačo. Smehljajočih ust so si podajali roke stari znanci in prijatelji, ki se že po več desetletij niso videli. Tako se je zbrala množica broječ okoli 700 ljudi pred cerkvijo. Nismo več čakali dolgo, ko naznajo zvonovi sv. opravilo. Č. gosp. dr. Ant. Medved, kot sloveč pridigar napravil je na poslušalce globok utis, ki so pazno sledili lepim besedam izvrstnega propovednika. Nato je služil sv. mašo, pri kateri je pel izborno pevski zbor Miklošičevo mašo. Cerkveno opravilo je bilo končno in vse je že bilo pripravljeno za odhod k »Žigertovem stolpu«, ki je oddaljen kake pol ure od cerkve. Na čelu je korakala godba, svirajoč slovanske koračnice, ki so odmevale po gozdu, ljudstvo pa ji je sledilo v nepregledno dolgi vrsti. Kar se godba ustavi, ljudstvo razvrščeno postane

— bili smo pri stolpu. Očem se je odpirala kakih 37 m visoka iz lesa iztesana stavba, »Žigertov stolp«.

Že je bilo polno ljudstva na stolpu, ko jame č. g. dr. Anton Medved blagoslovljati novo mogočno stavbo. Po končanih opraviilih je isti č. gospod spregovoril par besed, med katerimi se je spominjal nevenljivih zaslug vseh, ki so sodelovali pri tej mogočni zgradbi. Njegov čisti a močni glas je odmeval daleč na okrog. Burni trikratni »živijo« je zaoril po visokem gorovju, ko je g. govornik omenil ime dobrotnika tega stolpa, gospoda Kapuna. Hkrati se je zahvalil še predsedniku »Podravske podružnice slov. plan. dr.«, g. Lesjaku, ki si je istotako pridobil za današnjo slavnost nevenljivih zaslug. Za tem je nastopil g. Lesjak, ki se je v laskavih besedah zahvalil za izkazane mu prisrčne ovacije in ob enem tudi on izrekel med drugimi poročili »Planinskega društva« srčno zahvalo vsem prisostvujočim, ki se niso ustrašili ne truda ne dolgega pota in počastili danes to slavlje, da se je tako nepričakovano lepo izvršilo. »Ta mogočna stavba nam bodi Slovincem v ponos leta in leta, tujcem pa služi dokaz, da je zeleni Pohor slovanska zemlja — slovanska last!« je končal gospod Lesjak svoj govor na kar so zagrmeli topiči in godba zaskvirala. — Zares veličasten in nad vse lep je bil ta prizor.

Po stolpu je mrgolelo radovednega ljudstva; ta je opazoval proti severu, oni proti jugu, tretji na Koroško itd. Razgled s stolpa je zares prekrasen. Raz njega vidiš pet dežel, namreč: štajersko, kranjsko, koroško, hrvaško in ogrsko deželo. Nisem ti v stanu natančno opisati te krasote, rečem ti le, pojdi sam gori, kajti samo na lastne oči se moreš prepričati o istinitosti moje trditve.

Ne daleč od stolpa, na prostorni trati, vtaborilo se je ljudstvo v večje in manjše skupine. Tam si je priveščilo za lačni želodec ukusnih jestvin iz nahrbtnika, zraven pa zalival s pristnim vinom. Godba in petje sta dajala temu čedu lice komerza. Nastopili so še govorniki: g. dr. Rosina, ki je navduševal zbrane za slovansko stvar. Čast. gosp. dr. Medved je opetovano napil predsedniku »Podravske podružnice« g. Lesjaku, na kar so ga prisotni vzdignili ter nosili okrog v izraz hvaležnosti in ljubezni. G. Lesjak se je zahvalil za napitnico ter napil g. dr. Serneca iz Celja, ki je kot star mož blagovolil posetiti današnjo slavnost na tako visokem vrhu. Istotako se je zahvalil gosp. dr. Sernec iz Celja ter omenil pomenljive besede, da je on sam Pohorec in da je še kot

glasom: »Kaj nisem jaz gospodinja?«

»Kadar boš kaj dote k hiši prinesla, smeš povdarjati, da si gospodinja in meni kaj očitati! Ne pa...!«

Marijano zaboli srce, kakor bi ji je z nožem rani. Odiše v čumnato in se joče kakor majhen otrok. Pade na kolena pred podobo žalostne Matere božje ter vroče moli za svojega zapeljanega moža. Ko vstane, bilo ji je bolje pri srcu. Sklenila je vse težave in bridkosti voljno prenašati.

Ferdinand je postal odslej ves drugačen človek. Delo na polju je zanemarjal ter si najraje naredil pot v mesto. Domov se je vračal vedno pijan kakor čep. Pa ne, da bi samo p'jančeval, temveč zaigral je tudi znatne svote denarja. Zato se ni bilo čuditi, da je vkljub Marijaninej skrbi postala kmetija zadolžena. Po gozdih, kjer so rastle visoke smreke in debeli hrasti, pela je neusmiljeno tujčeva sekira. Hlevi, polni najlepše živine, so se polagoma praznili. Vsak dan je bilo pričakovati, da pride nekdanj tako lepa kmetija na boben.

Blisk je švignil pod nebom, zraven pa tresčilo tako, da se je hiša stresla. Marijana skoči prestrašena raz stol in otroka sta se tresla kakor šiba na vodi. »Oh, ubogi Fer-

dinand, če je zdaj zunaj!« vzdihovala je Marijana. Kajti Ferdinand je odšel zjutraj v mesto ter se še dosedaj ni vrnil. Najbrže je bil med tem časom na potu. Dež se je vlihl, kakor bi iz škafa vlival in Marijani se je zdelo, kakor bi kdo kozolec odprl. Pa kdo bi šel v tako hudi uri gledat?

»Molimo, otroka, da se oče srečno povrnejo! Očenaš...« Njej sledila sta nežna otročja glasova. Marijana je se pristavila en »Očenaš« in »Čiščena Marijo« za dober namen, da bi ji Bog dal moč ustavljati se moževi nakani, da bi pristopila z otroma k luteranstvu in da bi svoja otroka v pravi katoliški veri odgojila. Nedoželna molitev je drhtela iz otročjih ust, predrla oblake ter se vzdignila pred prestol božji...

Dež poneha. Otroka se spravita spat ter kmalu zaspita in tudi Marijana se poda k počitku. Dolgo ni mogla spati; pa vendar se zaziblje polagoma v sladek spanec. Ni dolgo spala. Ko se zbudi, bil je dan in svit je obseval posteljo. »Kako pa sem danes tako dolgo spala?« čudi se Marijana ter si mano oči. V tem začne biti ura. Marijana šteje: »Ena, dve — dvanajst. Za božjo voljo, kaj?« ... Šine na oknih popokajo ter se vsipajo na tla. Skozi okno švigne plamen.

Marijana prestrašena skoči s postelje. Hoče zakričati, pa beseda ji ne gre iz ust.

V naglici zgrabi nekoliko obleke ter zbeži skozi plamen pri vratih na prosto. Za njo se vsuje streha. Ljudje in požarna bramba so bili kmalu na licu požara. — Bil je strašen prizor. Ogenj je divje švigal proti nebu, tramovje je pokalo, strop se vdiral, voda in brizgalnica sikala v ogenj, ljudstvo kričalo in vmes so se slišali iz hiše mili, na pomoč klicajoči otročji glasovi.

Marijana je stala ob požaru mrtvaško bledega obraza. Vila je roke ter milo prosila, da bi rešili otroka. Jokajoče ljudstvo bi ji rado pomagalo, pa ni se več dalo. Strop nad hišo se je vdiral in iz hiše se zasliši mili glas: »Mati, mati, gorim!«

Marijana se od prevelike srčne bolesti zgrudi, pa kmalu zopet vstane. Oči se ji divje zasvetijo. Par urnih korakov, bila je v ognju. Potegnili so jo vso opečeno in nezvestno iz ognja ter jo prenesli k sosedu v posteljo.

Nastopilo je krasno jutro. Solnce je uprlo svoje žarke na zemljo in rosa na travi se je svetila v njegovem svitu kakor dragoceni biseri. Sem od mesta po veliki cesti se je pripeljala bogato opravljena kočija. V nji sta sedela prileten gospod in gospa. Bila sta elegantno oblečena in dragoceni prstani so

dijak rad obiskoval ta kraj. Po nekaterih se kratkih napitnicah nas je fotograf spravil razvrščene v malo škalljico.

Kmalu nato smo se pričeli razhajati na vse strani. V mraku smo došli v Ruše z gore 1300 m. visoke, odkoder smo se srečno pripeljali v mesto nazaj. V trajnem spominu nam pa ostane slavnost otvoritve »Žigertovega stolpa« na slovenskem Pohorju dne 6. septembra 1903.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Mladinska veselica). Vse mnogobrojne priprave, ki so se vršile za to veselico, so kazale, da bo v nedeljo, 30. avgusta nekaj lepega, veselega, nekaj veličastnega. Slovenske trobojnice so plapolale visoko v zraku, plapolale nekako zmagovito, slovesno, kot bi hotele reči: »Slovani gre na dan in naši Jurjevčani ne zaostajajo.« Plapolale so trobojnice slovenske in vabile daleč na okrog, naj pridejo se krepiti z vinom domorodnega navdušenja. Jurjevčani so umeli svojo zastavo, umeli so jo, ter prihiteli v velikem številu na Mundov krasen vrt, ki je bil z lampijoni in cvetjem še bolj okrašen, kakor ga je ustvarila narava. Dež, ki se je vlił predpoldan, odvrnil nam je sicer mnogo gostov, vendar so se prišli od Male Nedelje, Gornje Radgone, Kapele, Negove, Sv. Antona, zastopnik od Sv. Urbana, od Sv. Križa. In tem kličem z našo mladino vred: »Hvala vam, dragi rojaki in sosedi za obisk, hvala vam, da ste nas počastili s svojo prisotnostjo, kar nas prepričuje, da nas ljubite, da nam bratski pomagata reševati in braniti domovino tujemu navalu.« Ob pol štirih se dvigne zastor. Gospod predsednik bralnega društva pozdravi navzoče in iz moških grl zadoni dragim gostom in vrlim Jurjevčanom krepek pozdrav, pozdrav prihajajoč iz srca navdušenih pevcev. Takoj na to pa je zadonela mogočna pesem mešanega zbora: »Bodi zdrava domovina...« Takoj se je videlo, da je to lepo izveščano petje le mogoče doseči po trudu pevovodje, kakoršen je č. g. Bosina Ivan. Tudi tamburaši, ki so nastopili takoj za tem, so pod njegovim vodstvom igrali prav dobro, da smo se kar čudili, kako je mogoče v tako kratkem času postaviti celi zbor tamburašev skupaj in kmetske mladeniče naučiti tako hitro. Da, iz tega se vidi, kaj

doseže človek s požrtvovalnostjo in trudom, vidi se, kake čudeže dela iskrena ljubav do domovine. nato so sledile pesmi in tamburanje; sedaj je pel mešan zbor, zopet na to moški in h koncu smo se slišali ženski zbor.

Igrokaz »Sv. Neža«, akoravno se je že pri nas enkrat predstavljala, zadovoljila je ljudstvo prav dobro. Igra je končana. Zastor se zopet dvigne in pred nami stoji naš slavnostni govornik g. prof. dr. Žmave, naš domačin, na katerega smo lahko v resnici ponosni. Govoril je blizu tako-le: »Dragi rojaki! Govoriti hočem, kako se naj ravna, da se razširi delovanje bralnega društva na kmetih. Posebno pa so moje besede posvečene vam mladeničem jurjevskim, do katerih se nisem imel prilike govoriti.« Govoril je vneto in prepričevalno ter po domače, da ga je lahko vsak razumel. Vskliknil je: »Mladenič mora dobro znati, da z zavestjo gre naprej.« Rekel je, da bi bilo lahko marsikaj drugače, da bi se domačini bolje poprijeli česar koristnega. »Ljudje ne vedo nič napraviti, si nič pomagati, če se gre za volitve bodisi občinske, okrajne zastop, v deželni in državni zbor. Dandanes je zvito vrejene državne zakone treba vedeti, in to vsaj glavne reči, drugače mu ni mogoče uspešno delovati. Zato pa naj bodo bralna društva, da skrbijo za to, da se ljudje, posebno mladina pouče, kolikor toliko o zakonih. Ker pa ni mogoče iti na Dunaj ali kam na visoke šole, se je obrniti na uredništva listov, kakor »Slov. Gospod.« in drugih, da vam je preskrbi. Naši listi bi pa itak morali priobčevati in razlagati nekatere postavbe ter bi raje opustili prazne fraze, ki nikomur ne koristijo in delajo list nezanimiv. Tudi v ljudskih šolah bi trebalo takega pouka. Župane si pa volite take, ki bodo kaj razumeli, da ne bodo odvisni od vsakega pisarja in zato morajo znati zakone. V okviru zakonov, v katerih živite, morate poznati, kakor mora poznati svoj zakon vojak, finančni stražnik itd.

Pri nas je pa bore malo zanimanja za gospodarska vprašanja. Po listih se vedno o tem pritožuje in izgovarja, da ni kmetijskih šol, na koncu pa še par besed, da nam vlada pač nič ne da. Seveda, če bomo mi drugih čakali pomoči, ne dobimo nič, ampak poma-

gajmo si sami. Posebno gozdarstvo je dandanes glavna reč, posebno za južni Štajer, kjer je pa najbolj zanemarjeno. Dragi! Če bomo gospodarski trdni, če bomo imeli kaj v žepu, bomo imeli trdno podlago in bogati narod ima potem veljavo pred svetom, kakor bogataš pred ljudmi. Na siromaka se nikdo ne ozira. Najhujši naš sovražnik pa je zavist ali nevoščljivost. Marsikdo ve to in ono, kaj je dobro in koristno, pa noče drugim povedati. Torej, če hočete napredovati, zatirajte zavist in pomagajte drug drugemu, bodite vsi za enega, vsak za vse. — Tujec, ki gre po cesti, spozna kraj in ljudi po tem, v kakem stanu so občinske ceste. Zato je treba tudi skrbeti, da hote imeli dobre ceste, in zato naj vsak nekaj žrtvuje, naj se ne brani, če bi se mu kaj vsekalo, kje kaka meja ali kaj enakega. Kjer so dobre ceste, lahko in radi prihajajo tja kupci in drugi, in s tem se viša blagostanje kraja. Kjer so pa slabe ceste, da bi si človek posebno v mraku ali po noči lahko polomil nogo ter izgubil hitro vse zobe, po takih cestah ne hodi nikdo rad in malo-kedaj zaide kak kupec v dotični kraj.

Nato še je nekaj nasvetoval mladenič R. Nemec o mlekarstvu in g. prof. dr. Žmave je dejal: »Za mlekarstvo manjka izobraženih ljudi, ki bi nam znali kaj takega voditi. Zato je propalo vse združništvo, ker se je vse slepo ustanavljalo ter zbegalo tako ljudi. Mladeniči, ki hočejo voditi kaj takega, naj se temeljito izobrazijo. Lepo je, če ste vsi združeni, tedaj vas ne morejo nepošteni kupci opehariti in še tako morebiti spraviti okraj v slabo ime.« Mnogo poučnega in zanimivega še smo slišali, vendar ni mogoče vsega popisati zavoljo premalega prostora. Še nekaj pesmi in glasovi tamburice so zopet zadoneli ter pozdravljali zadnje žarke zahajajočega solnca in ti glasovi slovenske godbe odmevali so tudi v srcu Slovencev, v srcu udeležencev. Kmalu na to je bil glasen smeh med občinstvom in vratovi so se jeli stegovati. Predstavljala se je šaloigra »Zamujeni vlak«. Oj to je bilo smeha! Z »Zamujenim vlakom« je bil oficijelni del veselice končan, in prosta zabava se je začela, da je bilo kaj; tu se je pelo in priznati moram, da je bilo posebno krasno petje gornje-radgonskega moškega zbora. Bog vas živi! to je naša zahvala, ni sicer velika, a prihaja iz dna bratskega srca.

Sv. Urban pri Ptuj. V številki 17. ptujskega lističa napada dobroznani gospodič iz tukajšne župnije na podel način dopisnika »Našega Doma«. Ne vem, ali bi se čudil njegovi veliki modrosti, ali pa smejal njegovi neumnosti. Torej ti dopisunček pišeš, da se niste »Št-ercijanci« jezili, ko si je dopisnik »Našega Doma« privoščil salo o korondičih. To je res, da pametni ljudje ne, ker so spoznali iz dopisa vzvišen namen. Kaj pa ti s svojimi podrepniki? Jeza vas je hotela kar zadušiti! Da pa bi njej dali duška, sopihal je jeden izmed vas v Ptuj, da bi izvedel, kako bi moral tožiti. Pa povedalo se mu je, da to ni nikakšno razžaljenje, temveč le nedolžna šala, in če hoče tožiti, mora prej za dopisnika znati. Pa bistra glava si je kmalu iztuhtala, kako bo zvedel za dopisnika. Menil se je namreč peljati v Maribor na uredništvo vprašati. Pa »Št-ercov« urednik mu je povedal, da pri uredništvu ne izve ničesar. — Torej jezili se niste, tožiti pa ste mislili!? Ker pa s tožbo ni bilo nič, hoteli ste dati duška svoji germanski jezi v »Št-ercu«, kjer se grozijo dopisniku »Naš. Doma« s pretepom. Temu se ni čuditi, saj ima »Št-erc« na vesti, da so njegovi pristaši ubili celo č. g. kapelana v Makolah. Vprašam te, dopisunček, ali bi bilo to častno za te, ko bi tvoji stanovski tovariši zvedeli, kako neumne dopise pišeš v list, ki grdi, kar je narodnega in svetega; zagovarja pa, kar je brezverskega in nemškutarskega. Ali nisi tudi ti kvasil nekdanj nekaj o nekem bralnem društvu, katero bi bilo potrebno za našo faro. Zakaj pa nisi takrat pristopil, ko se je ustanovilo? Morda je temu tvoja častilakomnost kriva?! Pa povem ti, brigaj se raje za svoje reči,

se jima svetili na prstih. S smehljajočim obrazom ogledovala sta si okolico.

»Odkod neki prihaja ta neprijeten duh po dimu? Saj tu ni nobene tovarne!« vprašal je gospod kočijaža.

»Tam le pri oni vasi, kamor se mi peljamo, moral se je dogoditi požar. Poglejte, kako se še sedaj dviga dim kvišku!« odvrnil je kočijaž.

Pripeljejo se v vas, kjer se jim je odprl strašen prizor. Ljudje so ravnokar pogaševali zadnji ogenj med golim razpokanim zidovjem. Zunaj na cesti stal je voz in na njega so naložili troje na pol sežganih trupel. Dvoje je bilo videti otročjih, jedno pa odraslega človeka. Bilo je Ferdinandovo, ki se je v pijanosti vlegel v kozolec. V roki se je še poznal kos smotke.

»Čegava so bila ta poslopja in čegava so ta trupa!« vprašal je ginjeno tuji gospod. In vljudni ljudje so mu takoj odgovorili.

Starčku so stopile solze v oči in mislil je še nekaj vprašati. Pa po cesti sem se je zaslišal srebrn glas zvončka. Vsi so hitro poklekli, potem pa sledili č. gosp. župniku, ki so nesli Marijani zadnjo popotnico.

»Kako je kaj z bolnico?« vprašajo častitljivi.

»Ravnokar je prišla k zavesti, samo spregovoriti ne more nič.«

Duhovnik grede v hišo in čez dalj časa se zasliši zvonček v znamenje, da bo obhajilo. Ljudstvo s tujim gospodom in gospo se poda v hišo, kjer je v postelji mirno ležala Marijana. Župnik pokažejo ljudstvu Najsvetejše, in slišijo se ihteči glasovi: »Gospod, nisem vreden...« Marijana ni mogla besedice spregovoriti, le ustnice so se ji gibale in iz oči teklo v potoku solze.

Po končanem obhajilu vpraša gospod, ki je že poprej opazoval nesrečnico, kako se piše po stariših. In ko sliši, da Perko, približal se je z gospo h postelji ter vprašal: »Marijana, ali me poznaš?«

Marijana se je sklonila smehljaje v postelji, stegnila svoji roki in objeli so se. Dolgo so se držali ter točili veselja solze. Ljudstvo, kakor tudi gospod župnik, bili so ginjeni, nevedoč, kaj to pomeni.

Marijana je začela težko sopsti. Enkrat je še uprla pogled na gospoda in gospo in ni je bilo več... Mrtvaška sveča je brlela v njeni roki, ob postelji sta se pa gospod in gospa britko jokala. Župnik zmoliyo molitve za mrtve ter se podajo proti domu. Nekaj časa spremljal jih je tuji gospod, s katerim sta bila v živahnem pogovoru. Ko se ločita, dal je gospod župniku svoto denarja, naj jo porabi za pogreb in maše ponesrečencev. »Udajte se v božjo voljo«, bile so zadnje besede župnikove in ločila sta se.

Ko se je menil gospod odpeljati, obdaroval je vse, ki so pomagali gasiti. Ljudstvu se je čudno zdelo, kako more ta nesreča tako segati v srce gospodu, ki ga nihče ni poznal razun jednega starca. Ko pa je temu stisnil bankovec v roko ter mu ta rekel: »Hvala lepa, Perko!« postalo jim je nakrat jasno. Začeli so ga sočutno tolažiti, pa gospod je zamahnil z roko ter sta se z gospo odpeljala nazaj proti mestu.

Nekoliko trenutkov potem je zapel zvon žalostno mrtvaško pesem ravno ob tem času, ko sta se gospod in gospa odpeljala z brzovlakom v tujino. Kajti nesreče svoje hčere in njenih otrok bi v domačem kraju ne mogla prenašati...

hujskanje in pisanje v ptujsko kroto pa le na miru pusti, sicer znaš še lepše reči o sebi slišati. Ali se znaš, pred katero hišo si se ob 10. uri po noči zadržal? Korondiči, se ne spite? Ali je to častno za te? Pa vedi pregovor: »Kdor ima maslo na glavi, naj se ne podaja na solnce!«

Dobroznani Nevesekdo.

Iz Gorice v Halozah. (Naše žalostne volitvene razmere.) G. urednik! Povsodi na vsej črti zmaguje in napreduje slov. stranka, le samo pri nas nazaduje. Vidi se, da ljudje niti pojma nimajo, kolike vrednosti da so občinske volitve. Krivo je temu najbolj, da se zelo malo zavedajo svoje narodnosti, na drugi strani pa zaspanost. — Dne 3. t. m. bile so razpisane občinske volitve. K volitvi jih je malo prišlo; domačinov le samo pet, od nasprotne strani pa so bili v lepem številu zastopani, imajoči s seboj še pooblastila. Za odbornike so samo trije izvoljeni, ki stanujejo v občini, ostali pa so vsi izven občine. Vzrok, da je tako malo domačinov prišlo k volitvi je ta, da večina domačih volilcev ni znala, kdaj da je volitev, dasiravno § 16 občinski red za Štajersko pravi, da se mora imenik o občini razglasiti z oznanili, nabitimi na javnih mestih. Razglašeno je bilo samo enkrat in imenik volilcev je bil na razpolago samo pri županu, kateri stanuje čisto na kraju občine. Z eno besedo, propali smo spet za tri leta, nasprotniki imajo veliko večino, in ti bodo gospodje v naši Gorci. To je vendar sramota za našo občino, da se domačini čisto prezirajo. Či so ptujski posestniki znali za volitev, zakaj pa se tedaj našim ni naznanilo! To se je zgodilo zaradi tega, da bi naših nihče ne prišel k volitvi. Vem za slučaj, ko je župan z nekim volilcem malo prej govoril, niti zanimal ni o volitvi. Saj vemo, kam pes tace moli.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. G. dr. Ferdo K. V. ne j je imenovan okrožnim zdravnikom na Kranjskem.

Poročil se je g. Vinko Krušič, magistratni uradnik na Dunaju z gospico Marico Pukl iz Marije Encersdorf pri Dunaju.

Mariborske novice. Minoli teden je padla postrežkinja Barbara Domiter pri snazanju zatorov v prvem nadstropju ležečem stanovanju dr. Neuwirta skozi okno na tla. Zlomila si je roko ter težko poškodovala na hrbtu. Prepeljali so jo v bolnišnico. — Slikarski pomočnik Miha Strohmayr je padel minuli četrtek raz osem metrov visoki oder. K sreči se ni prehud poškodoval. — V Mariboru bodo kmalu občinske volitve. — Dne 4. t. m. je umrla gospa Alojzija Holzknicht, gostilničarka na tržaški cesti, v 62. letu svoje starosti. — Minoli teden je ugriznil posestnikovega sina Begomira Vauhnika pri Sv. Nikolaju pri Mariboru, stekel pes. Vauhnika so prepeljali v Pasterjevo bolnico na Dunaj. — Minoli četrtek je padel pri popravljanju dravskega mostu tesar Wolfgang iz Ruš z odrom vred, na katerem je stal, v Dravo. Mož je kmalu splezal na oder, na katerem je plaval, dokler ga niso rešili iz vode. —

Porotne obravnave v Mariboru. V ponedeljek se je zagovarjala pred porotniki poštna upraviteljica pri sv. Barbari pri Mariboru, Marija Wagner, zaradi zlorabe uradne oblasti in poneverjenja. Kakor je obtoženka sama obstala, je poneverila ta denar na ta način, da ni v poštno-branilni urad vložene denarja takoj odposlala. Izgovarjala se je s tem, da je morala skrbeti za tri otroke in za moža, ki ni nič zaslužil. Plače je pa imela borih 36 K na mesec. Izvrstno je zagovarjal obtoženko g. dr. Rosina. Porotniki so jo spoznali nekrivim ter jo oprostili. — Včeraj, dne 9. t. mes. je bil obsojen 17 letni Martin

Medved iz Št. Lovrenca na Dr. polju, ki je, kakor smo že poročali, ukradel v trgovini Vivoda in Prsteca svoto denarja, na eno leto težke ječe. — Po tej obravnavi se je zagovarjal pred porotniki Mat. Rodih iz Št. Janža okraj Marenberg zaradi prestopka zoper pravost. Obsojen je bil na dve in pol leta težke ječe.

Dirka v Mariboru. Pri dirki, ki se je vršila v nedeljo, dne 6. t. m., so dobili sledeči spodnještajerski konjerejci darila: Pri I. vožnji: drugo darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobiljo »Minka«. Pri II. vožnji: četrto darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«. Pri III. vožnji: prvo darilo Martin Babič iz Krapja s kobiljo »Lunica«, drugo Dominik Koser iz Št. Jurija v Slov. goricah s kobiljo »Leda«, tretje Alojz Razlag iz Štarove, četrto Marko Slavič iz Ključarove s kobiljo »Cila«, peto Alojz Zagaj iz Gornjega Krapja s kobiljo »Nigra«. Pri IV. vožnji: peto darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«. Pri V. vožnji: prvo darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobiljo »Minka«, drugo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Toni«, četrto darilo Dominik Koser iz Št. Jurija v Slov. goricah s kobiljo »Leda«, peto darilo Alojz Razlag iz Štarove s kobiljo »Margareta«. Pri VI. vožnji je dobil častno darilo Anton Slavič iz Grab z 8 letnim žrebcom »Toni«.

Nemška drznost. Neka nemška propalica je pisala pred cesarsko veselico bralnega društva v Št. Lenartu v Slov. goricah, ki se je vršila dne 6. avgusta, v list spodnještajerskih nemških in nemškutarskih trgovcev »Marb. Zeitung« te-le izredno nesramne besede: »nemški občinski zastop v Št. Lenartu je ukrenil vse potrebno in je dal policajem povelje se oborožiti, ker se med slovenskimi klerikalci splošno govori, da na veselici ni veselo, ako ne razbijejo par glav!« Pač ni treba omeniti, da se nobenemu Slovence kaj takega niti sanjalo ni, ne pa da bi se splošno govorilo. To nesramnost o razbijanju glav si je poročevalec nemškutarskih trgovcev izmislil, da bi pred svetom sramotil Slovence in jih označil kot morilce. Kako dolgo se še boste Slovenci dali tako zasramovati od ljudi, ki jedo vaš kruh? Kako dolgo se boste mirno prenašali najhujša nemška obrekovanja? Ali nimate, slovenski možje, nobenega ponosa več?

Umrla je pri St. Petru v Sav. dol. hčerka g. Ivana Petraka gđ. Pavla Petrak. — V petek, dne 5. t. m. je umrl g. Martin Planker, nadučitelj v Laporji pri Slov. Bistrici. — V Velenju je umrl posestnik in trgovec Miha Tischler v 47. letu. — Umrl je g. Julij Gasteiger, posestnik glažute pri Ribnici.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Naznamim Vam, gospod urednik, da je tukaj prav ploden kraj za »glatne žabe«. G. Schütz jih vsake štirinajst dni toliko nalovijo, da jih potem prodajajo zraven otrobov, ker ta živalica je vedno same otrobe. Zato pač ni čudno, da vsak, kedor to živalico kupi, tudi sam precej otrobnat postane. Schütz so pač kakor rojeni za »kšeft«. Vse kupijo, vse prodajajo, makari tudi »ptujske žabe«. Odjemalci so pa večina vsi tržani razun treh ali štirih hiš v regu. Pa tudi tisti trojiski »jegar« ima jedno, menda mu pomaga zajce loviti? Mogoče tudi, da jo ima za »slnto« ladati ali pa še celo namesto »pünfra«. Tam blizu pokopališča je jeden, kateri ima napis, da je »Viehhandlar«, ta jo pa samo zato redi, da mu pomaga teleta goniti ter lajati namesto psa. Svetoval bi našim zaslepljencem, naj bi si kaj boljšega berila omislili, kakor je ptujski »Štajerc« ali pa »Marburger«. Kajti ta dva lista teptata naše najdražje svetinje — vero in narodnost. Ako Vam je kaj za narodno čast in poštenje, svetujem: Proč s slabim berilom! Vse za vero, dom, cesarja!

Ogenj. V Št. Petru pod Sv. gorami je zgorelo v petek, dne 1. t. m. poslopje Mat. Jazbec p. dom. Sokol. Zaradi pomanjkanja vode se ni mogla požarna bramba vspešno vstavljati ognju, zato je popolnoma

vse pogorelo. Rešili so samo nekatere premičnine. Škode je okoli 16000 K, medtem ko znaša zavarovalnina komaj četrtno te svote. — Dne 4. t. m. okoli 8 ure zvečer vnelo se je v občini Jastrebeci gospodarsko poslopje pridnega kmeta Jos. Kerenčiča. Kako je ogenj nastal, se ne ve in se morda ne bo nikoli zvedelo. Ognjegasci iz eno uro oddeljenega Središča pridrdrali so s svojo brizgalnico ter so omejili ogenj. Posestnik ima več glav goveje živine in petero konj, a zgorela mu je vsa krma. Tudi orožniki so prihiteli iz Središča ter hvalevredno skrbeli za red. Dobro je, da je bilo vreme tiho, ker ako bi močno pihal jug, bilo bi več gospodarjev na severni strani v nevarnosti posebno zato, ker nobena občina v okolici nima tako malo vode, kakor Jastrebeci. Posestnik je zavarovan, toda za malo svoto. Hvala vrlim ognjegascem in vsem bivšim pomočnikom pri ti grozni nesreči! — V Poljčanah je zgorel 6. t. m. hlev in skedenj posestnika Ant. Košič. Posestnik ni bil zavarovan, zato trpi mnogo škode. — Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je zgorela 27. avgusta hiša in gospodarsko poslopje Jož. Draškovič. — V Hodošah je zgorela 1. septem. hiša in gospodarsko poslopje Sam. Zupancič. — I-ti dan je zgorela kočica Simona Herga v Št. Vidu pri Ptuj. — Dne 3. t. m. je zgorelo gospodarsko poslopje s hlevi in kolarnico posestnika Jurija Novak v Bodislavcih. Zažgal je 5 leten fant. Požarni brambi iz Cezanjevec se je posrečilo s pomočjo sosedov omejiti ogenj.

Tatvina. Minoli teden je ukradel neznan tat čez dan iz zaprtega stanovanja posestnice Jere Fekonja v Zgor. Dupleku hranilno knjižico mariborske posojilnice za 100 K, denarja v znesku 380 K, 3 pare čevljev in slatnisko steklenico žganja.

Ponesrečil se je v Zgor. dolu pri Št. Jakobu v Sl. gor. veleposestnik Jan. Vogrin. Pobiral je lim na hrastu, pri tem se mu je odlomila veja in je padel tako nesrečno na tla, da je kmalu izdihnil svojo dušo.

Sv. Urban pri Ptuj. V petek, dne 28. avg. so tukajšni orožniki prijeli ter izročili ptujski kaznilnici Fr. Vunk p. d. Petek.

Ptujske novice. Zaradi tatvine so zaprili 19 letno Marijo Trafala iz Hajdina. Radi goljufije pa Marijo Forstnerič iz Bukove.

Tatvina na železnici. Grafici Piji Schall je bil mej vožnjo iz Bistrice preko Maribora v Gradec ukraden okrasek v vrednosti 5000 K.

V Artičah na Štajerskem so že l. 1898 sklenili, da zgrade novo šolo, ki naj bi nosila ime: »Cesarja Franca Jožefa šola«. Lani je bila nova štirirazrednica dovršena in se je pričel pouk. Blagoslovljenje nove šole pa se je vršilo minuli ponedeljek. Velečast. gospod dekan iz Vidma je izvršil sv. opravilo. Šola je bila z venci in zastavami okusno okrašena. Po blagoslovu je bila razkrita plošča z napisom: »Cesar Franca Jožefa šola«. Gospod nadučitelj je v krepkem govoru vspodbujal šolsko mladino, naj so hvaležni vsem, ki so pripomogli k stavbi, ter priporočal ljubezen in zvestobo do cesarske hiše. Po ces. pesmi je bila sv. maša, nato je kr. šol. svet otroke pogostil. Hvala prijateljem in dobrotnikom šole.

Železnica Grobelno—Slatina—Rogatec. Pretečeno soboto ob petih zvečer je prišel prvi tovorni vlak v Šmarje. Ljudstvo ga je z veseljem pričakovalo. Gostilničar Jagodič je prinesel strojevodju in spremljevalcem okrepcave v steklenicah. Kmalu potem je prišel še drugi vlak. Oba so združili in se odpeljali na Podplat. Tu je kamnolom s parnim mlinom, ki drobi veliko kamenje. Od tod se bo razvažal pesek in drobni kamen na vse strani. Koncem oktobra bo železna proga dogotovljena in sposobna za promet.

Iz središke okolice. Letina se je pri nas do sedaj še precej dobro obnesla, vreme ni bilo ne presuho, ne premokro. Rž kakor tudi pšenica sta lepo obrodili, o smetljivosti ni bilo toliko tožb, kakor prejšnja leta. Seno in otavo smo si pri ugodnem vremenu spr-